

PLUS Borås – Om professionsutveckling och dokumentation

Malin Ståhl, Sara Lindwall, Catarina Eriksson, Anna-Karin Albertsson

Paper presenterat vid konferensen

Mötesplats inför framtiden

ARBETSLIV • UTBILDNING • FORSKNING

14–15 oktober 2009 i Borås

BORÅS STAD

Stadsbiblioteket

HÖGSKOLAN I BORÅS
Institutionen Bibliotekshögskolan

PLUS Borås – Om professionsutveckling och dokumentation

PLUS Borås: Läsfrämjande arbete för barn och unga.

I korthet

PLUS betyder Projekt för Läsutveckling, Utvärdering och Samverkan. Det handlar om lässtimulerande arbete bland barn från nyfödd upp till 16 år och omfattar alltså alla barn- och skolbibliotekarier i Borås.

Bakgrund

Folkbiblioteken i Borås består av Stadsbiblioteket och nio kommunalsbibliotek. I kommunalerna är skol- och folkbiblioteken samorganiserade eller i nära samverkan. Samtliga (med ett sorgligt insparat undantag hösten 09!) högstadieskolor och flera låg- och mellanstadieskolor har fackutbildade bibliotekarier. Alla folkbiblioteksenheter har barnbibliotekarietjänster. Stadsbiblioteket ansvarar för att barnbibliotekarier och skolbibliotekarier träffas regelbundet i sina respektive nätverk.

Läsfrämjande arbete bedrivs på alla bibliotek, drygt trettio personer arbetar med det på varsitt håll. Det finns mycket kunskap och gedigen erfarenhet men tid för reflektion och bollande med idéer för inspiration och metodikutveckling är mycket begränsad.

Idéer till projektets innehåll baseras i strävan att knyta alla bibliotekarier som arbetar med språk- och läsutvecklingen till en gemensam bas och därmed skapa förutsättningar för ett utvecklingsarbete i hela kommunen.

Organisation

Projektet har fått stöd från Statens Kulturråd. Projektet leds av en styrgrupp med ledamöter från olika biblioteksenheter i Borås samt representant från Högskolan och Regionbibliotek Västra Götaland. Som projektledare arbetar samordnaren för stadsbibliotekets barn- och ungdomsverksamhet.

Målen

Övergripande mål:

Alla barn och ungdomar som bor i Borås stad ska ha samma möjligheter och tillgång till läsupplevelser, språkutveckling och lässtimulans.

Delmål:

Skapa förutsättningar för samarbete tvärsöver kommunalgränser, bilda nya mötesplatser och nya nätverk.

Utveckla en modell för dokumentation, utvärdering och analys av det lässtimulerande arbete som bedrivs i kommunen genom att bygga en webbaserad kunskaps- och erfarenhetsbank. Säkra kunskaps- och erfarenhetsöverföring vid nyanställningar. Stärka och utveckla bibliotekariernas kompetens, inspirera och ge stimulans i det viktiga litteraturpedagogiska arbetet.

Dokumentationsmodell

PLUS-projektet består av flera komponenter, bl.a. dokumentation. Dokumentationen har varit med i projektets uppläggning redan från början, då som ett hjälpmedel för att bevara och tillgängliggöra rutinerade kollegors erfarenheter för en ännu inte lika rutinerad skara barnbibliotekarier. Dels för att Borås Stad, som så många andra kommuner, står inför en generationsväxling inom sin bibliotekspersonal, men också för att möjliggöra att se hela kommunens barnbiblioteksverksamhet som en gemensam resurs.

Det var i samband med diskussionerna inom projektets ram om vad som skulle dokumenteras och varför, som modellen fick en helt ny dimension. Just den dimensionen kan betraktas som ett resultat av PLUS-projektet. Våra diskussioner började ta formen av resonemang om vad det är barnbibliotekarier gör, som inte någon annan yrkesgrupp gör. Vi hade närmast oss frågan om vad som är barnbibliotekariers professionella objekt. Våra diskussioner gick vidare i en mer professionsteoretiskt orienterad riktning, och den inriktningen tog sig bl.a. uttryck i en uppdragsutbildning som inst. Bibliotekshögskolan gjorde för Borås Stadsbibliotek under vårterminen 2009. Här gjordes försök att medvetet reflektera kring det egna, vardagliga arbetet på biblioteksgolvet och att också klä det som görs i ord.

Hur hänger då denna professionsteoretiska riktning ihop med dokumentationen? Jo, en tanke som PLUS-projektet ger upphov till är att ur den samlade dokumentationen kunna hämta beskrivningar av barnbibliotekariers arbete, som i ljuset av sin mängd kan säga något om barnbibliotekariers professionella objekt, alltså det som är specifikt för barnbibliotekarier. Varje dokument i basen är en beskrivning av verksamheten, metoder och reflektioner, och i kraft av att vara många dokument om barnbibliotekariers arbete kan möjligen nya frågeställningar och eventuellt i sinom tid nya slutsatser vaskas fram. Inom PLUS-projektet är vi medvetna om att vi inte är framme där ännu, men ibland säger vi till varandra att Rom inte heller byggdes på en dag. PLUS lägger ett reflekterande perspektiv på det som redan görs, på vardagsverksamheten.

Vi har nu använt oss av vårt webbaserade formulär och vår dokumentation under en längre period och man kan skönja både svagheter och styrkor med arbetssättet. Att vänja sig, och få tid till, att nedteckna det arbete man just gjort är en nackdel som betonas av bibliotekarierna. Hur detaljerad och ärlig ska man vara i dokumenterandet om det innebär att man "hänger ut" någon? Starka "PLUS-faktorer" är dock den kunskapsbank som den sparade dokumentationen faktiskt ger, en kunskapsbank som kan användas av både nya och äldre bibliotekarier.

Avslutning

Projektets styrka är att det inte är ett pilotprojekt utan omfattar allas dagliga arbete inom det läsfrämjande fältet. Nackdelen är tidsbristen många känner, fördelen att det vanliga arbetet blivit påverkat och förändrat genom projektet och alltså finns kvar efter projektidens slut.